

РЕШЕНИЕ НА СЪДА

17 октомври 1995 година*

„Обща търговска политика – Износ на стоки с двойна употреба”

По дело C-83/94

с предмет преюдициално запитване, отправено до Съда на Европейските общности, на основание член 177 от Договора за ЕО, от Landgericht Darmstadt (Германия) по наказателното, водено пред този съд срещу

Peter Leifer,

Reinhold Otto Krauskopf,

Otto Holzer,

относно тълкуването на член 113, член 223, параграф 1, буква б) и член 224 от Договора за ЕО, както и на членове 1 и 11 от Регламент (ЕИО) № 2603/69 на Съвета от 20 декември 1969 г. за установяване на общи правила за износ (ОВ L 324, стр. 25), така както е изменен с Регламент (ЕИО) № 3918/91 на Съвета от 19 декември 1991 г. (ОВ L 372, стр. 31),

СЪДЪТ,

в състав: г-н G. C. Rodríguez Iglesias, председател, г-н C. N. Kakouris, г-н D. A. O. Edward, г-н J.-P. Puissochet и г-н G. Hirsch, председатели на състав, г-н G. F. Mancini, г-н F. A. Schockweiler, г-н J. C. Moitinho de Almeida, г-н P. J. G. Картеун (докладчик), г-н C. Gulmann, г-н J. L. Murray, г-н P. Jann и г-н H. Ragnemalm, съдии,

генерален адвокат: г-н F. G. Jacobs,

секретар: г-жа D. Louterman-Hubeau, главен администратор,

като взе предвид писмените становища, представени:

- за г-н Peter Leifer, от адв. Jochim Thietz-Bartram, адвокат в Хамбург,

- за германското правителство, от г-н Ernst Röder, Ministerialrat във Федералното министерство на икономиката и г-н Bernd Kloeke, Regierungsrat в същото министерство, в качеството на представители,

- за гръцкото правителство, от г-н Panagiotis Kamarineas, правен съветник на държавата и г-жа Christina Sitara, съдебен пълномощник на Държавния съдебен съвет, в качеството на представители,

- за испанското правителство, от г-н Alberto Navarro Gonzalez, генерален директор на правна и институционална координация в Общността и г-жа Rosario Silva de Lapuerta, abogado del Estado, от правната служба, натоварена да представлява испанското правителство пред Съда на ЕО, в качество на представители,

* Език на производството: немски.

- за френското правителство от г-н Philippe Martinet, секретар по външните работи в правната дирекция на Министерството на външните работи и г-жа Catherine de Salins, заместник директор в същата дирекция, в качеството на представители,

- за италианското правителство от г-н Ivo Braguglia, avvocato dello Stato,

- за правителството на Обединеното кралство от г-н John E. Collins, Assistant Treasury Solicitor, в качеството на представител и г-н Stephen Richards, barrister,

- за Комисията на Европейските общности, от г-н Peter Gilsdorf, главен правен съветник и г-н Jörn Sack, правен съветник, в качеството на представители,

предвид доклада за съдебното заседание,

като изслуша устните становища на г-н Peter Leifer, г-н Reinhold Otto Krauskopf, за който се явява адв. Thomas Marx, адвокат в Хамбург, и г-н Otto Holzer, за който се явява адв. Endrick Lankau, адвокат в Darmstadt, на германското правителство, на гръцкото правителство, за което се явяват г-н Panagiotis Kamargineas и г-жа Galateia Alexaki, адвокат в специалната служба за спорове по правото на Общността на Министерството на външните работи, в качеството на представители, на испанското правителство, на френското правителство, на правителството на Обединеното кралство и на Комисията в съдебното заседание на 21 март 1995 г.,

като изслуша заключението на генералния адвокат в съдебното заседание на 18 май 1995 г.,

постанови настоящото

Решение

1. С Определение от 21 февруари 1994 г., постъпило в Съда на 7 март същата година, Landgericht Darmstadt е поставил на Съда, на основание член 177 от Договора за ЕО, шест преюдициални въпроса относно тълкуването на член 113, член 223, параграф 1, буква б) и член 224 от Договора за ЕО, както и на член 1 и 11 от Регламент (ЕИО) №2603/69 на Съвета, от 20 декември 1969 г. за установяване на общи правила за износ (ОВ L 324, стр. 25), както е изменен с Регламент (ЕИО) № 3918/91 на Съвета от 19 декември 1991 г. (ОВ L 372, стр. 31).

2. Тези въпроси са били поставени в рамките на едно наказателно производство, образувано срещу г-н Leifer, г-н Krauskopf и г-н Holzer, обвиняеми, по главното производство за това, че са доставили, от 1984 до 1988 г., без да разполагат с необходимите разрешения за износ, инсталации, части предназначени за инсталации, както и химични продукти на Ирак.

3. По силата на член 3 от Aussenwirtschaftsgesetz (наричан по-долу „AWG”), правителството е оправомощено да обяви, с указ, правните действия или операциите, които могат да бъдат забранени или подчинени на получаване на разрешение.

4. Член 7 от AWG, озаглавен „защита на сигурността и на външните интереси” обявява, в своя параграф 1, условията, при които такива ограничения могат да бъдат налагани:

„Правните действия и операциите в рамките на външния търговски обмен могат да бъдат подложени на ограничения, за да се:

- 1) гарантира сигурността на Федерална република Германия,
- 2) предотврати смущаване на мирното съвместно съществуване на народите или
- 3) избегне външните отношения на Федерална република Германия да бъдат сериозно засегнати.”

5. При наличието на тази рамка, правителството е приело един указ, озаглавен *Aussenwirtschaftsverordnung* (наричан по-нататък „AWV”), чието приложение AL уточнява стоките, за които се изисква разрешение. Този списък AL, така както е бил изменен на няколко пъти, предвижда задължението за притежаване на разрешение за някои инсталации, части за инсталации и за някои химични вещества. Когато става въпрос за химични инсталации, разрешение се изисква само когато те се изнасят към държави, които не са членки на ОИСР. Така, този списък включва, по-специално стоките, изнасяни от главния обвиняем.

6. От преpraщaщoтo определение се установява, че прокуратурата на Darmstadt смята, че, поради този износ, международните отношения на Федерална република Германия са били чувствително смутени, поради което тя е образувала наказателно производство за извършеното нарушение. Преpraщaщaтa юрисдикция обаче си задава въпроса за компетентността на Федерална република Германия да приема, като държава-членка на Европейската общност, процедури по издаване на разрешения за износ за търговския обмен с трети страни и съответните наказателни санкции. Тя уточнява, че в случай на несъвместимост на националните разпоредби с правото на Общността, първите би трябвало да останат неприложими, като по този начин ще отпадне самото нарушение, преследвано по наказателен ред. По тези причини, националният съдия е задал на Съда следните преюдициални въпроси:

„1) а) Трябва ли, член 113 от Договора за ЕИО да се тълкува в смисъл, че неговото приложно поле включва също националните разпоредби, които въвеждат ограничения на износа към трети страни, когато става въпрос за стоки, които могат да имат както военно, така и гражданско предназначение (стоките наричани „с двойна употреба” - „dual-use”), така както са изброени в раздел А, част I на списъка и в 52-ия регламент от 14 май 1984 г. (*Bundesanzeiger* 91/84), добавящ позиция 1710 в част I, раздел В на списъка, както и в 56-ия регламент от 6 август 1984 г. за изменение на *Aussenwirtschaftsverordnung* (AWV – германски регламент относно външната търговия), добавящ член 5а на AWV (*BGBL. I*, 1984 г., стр. 1079) и в 53-ия регламент за изменение на списъка, добавящ раздел Г в част I на списъка (*BGBL. I*, 1984 г., стр. 1080)?

б) Имат ли, по тази причина, институциите на Общността изключителна компетентност за въвеждане на такива ограничения за износа, освен при овластяване в полза на някои държави-членки и като се имат предвид изключенията, предвидени в Договора за ЕИО?

В случай на положителен отговор:

2) Член 223, параграф 1, буква б) и член 224, от Договора за ЕИО, както и член 11 от Регламент (ЕИО), № 2603/69 на Съвета от 20 декември 1969 г. за установяване на общи правила за износ (ОВ L 324, стр. 25), последно изменен с Регламент (ЕИО) № 3918/91 на Съвета от 19 декември 1991 г. (ОВ L 372, стр. 31, наричан по-нататък „Регламента относно износа“), трябва ли да бъдат тълкувани в смисъл, че разрешават, по изключение, една държава-членка да приеме национални разпоредби, като тези описани в първия въпрос, и въвеждащи ограничения на износа на стоки с двойна употреба към трети страни ?

3) Член 223, параграф 1, буква б) и член 224 от Договора за ЕИО, както и член 11 от Регламента относно износа, трябва ли да се тълкуват в смисъл, че разрешават на държавите-членки да приемат национални разпоредби:

а) които, като условие за издаването на разрешение за износ, възлагат на заявителя цялата тежест на доказването на гражданското използване на стоките с двойна употреба,

б) според които, за да може да бъде отказано едно разрешение за износ е достатъчно стоките обективно да са годни за военна употреба ?

4) а) Член 1 от Регламента относно износа, трябва ли да бъде тълкуван в смисъл, че свободата да се изнася, която е уредена в него, предполага също износът да е освободен от всякакви процедури по издаване на разрешение и от всякаква национална наказателна санкция, в случай на нарушаване на националните разпоредби, свързани с разрешенията за износ?

б) Наказателните санкции на държавите-членки, водят ли до ограничаване на свободата на износ по смисъла на член 1 от Регламента относно износа, ограничение за въвеждането на което различните държави-членки не са компетентни, освен ако са били оправомощени за това от институциите на Общността, и в случаите на изключенията, посочени в член 11 от Регламента относно износа ?

5) а) Член 223, параграф 1, буква б) и член 224 от Договора за ЕИО, както и член 11 от Регламента относно износа, трябва ли да се тълкуват в смисъл, че те позволяват, по изключение, на различните държави-членки, да въведат процедури по издаване на разрешения за износ, придружени със санкции, не с оглед гарантиране на тяхната собствена сигурност, а единствено за да бъде избегнато сериозното засягане на мирното съвместно съществуване на народите или на международните отношения на съответната държава-членка (вж. разпоредбите на член 7, параграф 1, № 2 и 3 от Aussenwirtschaftsgesetz - AWG (германски закон за международния търговски обмен))?

б) Член 223, параграф 1, буква б) и член 224 от Договора за ЕИО, както и член 11 от Регламента относно износа, трябва ли да се тълкуват в смисъл, че те разрешават, по изключение, на отделните държави-членки, да приемат наказателни разпоредби, които санкционират неразрешения износ на стоки с двойна употреба и на РСОС₃, които могат да бъдат използвани както за военни, така и за граждански цели, както предвижда член 34, параграф 1, №3, член 33, параграф 1 и член 7, параграф 1 от AWG във връзка с член 70, параграф 1, № 1, член 5 и член 5а от AWV, както и във връзка с раздели А, В, позиция 1710 и раздел Г на списъка, част I, във версиите от 14 май 1984 г. и 6 август 1984 г., и може ли да се смята, че такива наказателни

разпоредби, които предвиждат също и наказания с лишаване от свобода, са все пак съвместими с принципа на пропорционалността ?

в) Член 223, параграф 1, буква б) и член 224 от Договора за ЕИО, както и член 11 от Регламента по износа, трябва ли да се тълкуват в смисъл, че разрешават на държавите-членки да налагат, в случай на неразрешен износ на стоки с двойна употреба, наказания с лишаване от свобода и глоби само защото стоките обективно са годни за военна употреба ?

г) Правото на Общността разрешава ли санкциониране само когато възможността за военното използване на стоките с двойна употреба е обоснована от фактически обстоятелства и разумно предвидима, и износителите са знаели това ?

б) В случай на отрицателен отговор на всичките въпроси или на част от тях:

Член 113 от Договора за ЕИО и/или член 1 от Регламента относно износа, имат ли директно действие в полза на различните граждани, имащо за последица, че член 113 от Договора за ЕИО и/или член 1 от Регламента относно износа установяват, за различните граждани на Общността, права, които трябва да бъдат защитавани от националните юрисдикции?"

По първия въпрос

7. С първия си въпрос, националната юрисдикция цели да разбере дали член 113 от Договора трябва да се тълкува в смисъл, че националните разпоредби, въвеждащи ограничения на износа на стоки с двойна употреба към трети страни, влизат в неговото приложно поле и дали, ако това е така, Комисията има изключителна компетентност по въпроса.

8. Трябва да се припомни, първо, че по силата на член 113 от Договора, общата търговска политика се основава на еднообразни принципи, по-специално що се отнася до тарифните изменения, сключването на тарифни и търговски споразумения, уеднаквяване на мерките за либерализация, политиката по износа, както и мерките за търговска защита.

9. Привеждането в действие на една такава обща търговска политика изисква, това понятие да не бъде тълкувано ограничително, за да се избегне настъпването на смущения в търговския обмен в рамките на Общността, поради различията, които тогава биха продължили да съществуват, в някои сектори на икономическите отношения с третите страни (вж. Становище 1/78 от 4 октомври 1979 г., *Resueil*, стр. 2871, точка 45)

10. От това следва, че една национална уредба, която има за ефект да възпрепятства или да ограничава износа на някои изделия, спада към общата търговска политика на Общността, по смисъла на член 113 от Договора.

11. Тази констатация не се опровергава от факта, че ограничението се отнася до стоки с двойна употреба. Естеството на тези продукти, не би могло наистина да ги извади от приложното поле на общата търговска политика.

12. Тъй като компетентността по въпросите на търговската политика е била прехвърлена като цяло на Общността, посредством член 113, параграф 1, мерките

на общата търговска политика от национално естество, при това положение са допустими само по силата на специално оправомощаване от страна на Общността (Решения от 15 декември 1976 г. по дело Donckerwolke, 41/76, Recueil стр. 1921, точка 32, и от 18 февруари 1986 г. по дело Bulk Oil, 174/84, Recueil стр. 559, точка 31).

13. Ето защо, следва да се отговори на първия въпрос, че член 113 от Договора трябва да бъде тълкуван в смисъл, че правните разпоредби, които въвеждат ограничения за износа на стоки с двойна употреба към трети страни, спадат към неговото приложно поле и Общността има изключителна компетентност по въпроса, изключваща при това положение компетентността на държавите-членки, освен в случай на специално оправомощаване от страна на Общността.

По втория въпрос

14. В светлината на отговора, даден на първия въпрос, следва да се анализира втория въпрос като целящ да се разбере дали една държава-членка, може, по изключение, да приема национални мерки, въвеждащи ограничения за износа на стоки с двойна употреба към трети страни по силата на член 223, параграф 1, буква б) или член 224 от Договора, или още въз основа на член 11 от Регламент (ЕИО) № 2603/69 на Съвета от 20 декември 1969 г. за установяване на общи правила за износ (ОВ L 324, стр. 25, наричан по-нататък „Регламента“).

15. Добре е да се изследва първо, дали националните мерки, като разглежданите, влизат в приложното поле на Регламента и да се провери след това дали такива мерки могат да бъдат оправдани на основата на член 11 от този регламент.

16. Според член 1 от Регламента, „износът на Европейската икономическа общност към трети страни е свободен, т. е., не е подчинен на количествени ограничения, с изключение на тези, които се прилагат в съответствие с разпоредбите на настоящия регламент“.

17. Член 11 от същия регламент предвижда едно такова изключение, като разпорежда, че „Без да се изключва приложението на други разпоредби на Общността, настоящият регламент не е пречка за приемането или за прилагането от държавите-членки, на количествени ограничения на износа, оправдани от съображения за обществен морал, обществен ред, обществена сигурност, защита на здравето и живота на лицата и на животните или опазването на растенията, за защита на националните богатства с художествена, историческа или археологическа стойност, или за защита на индустриалната и търговската собственост.“

18. Германското правителство се съмнява, че изискването на разрешение може да представлява количествено ограничение и се пита, дали Регламентът не забранява само количествените ограничения на износа, като изключва мерките с равностоен ефект.

19. Този довод не може да бъде възприет.

20. Вярно е, че член 34 от Договора, когато става въпрос за свободното обращение на стоки в Общността, разграничава количествените ограничения от мерките с равностоен ефект.

21. От това не следва обаче, че понятието количествени ограничения, използвано в един регламент, който се отнася до търговския обмен на Общността с трети страни, трябва да бъде тълкувано като изключващо всякаква мярка с равностоен ефект по смисъла на член 34 от Договора.

22. Както Съдът го е подчертал в своята практика, следва при тълкуването на една разпоредба на правото на Общността, да се държи сметка не само за използваните изрази, но също и за нейния контекст и преследваните цели с правната уредба, от която тя е част (Решения от 17 ноември 1983 г. по дело *Merck*, 292/82, *Recueil* стр. 3781, точка 12, и от 21 февруари 1984 г. по дело *St. Nikolaus Brennerei*, 337/82, *Recueil* стр. 1051, точка 10).

23. Обаче, един регламент, основан на член 113 от Договора и с цел въвеждането на принципа на свободата на износа в рамките на Общността, прогласен в неговия член 1, не би могъл да изключи от своето приложно поле мерките, приети от държавите-членки, чийто ефект е равностоен на едно количествено ограничение и щом като тяхното прилагане може да доведе, както в случая, до една забрана за износ.

24. Тази констатация между другото се потвърждава от член XI от Общото споразумение за митата и търговията, който може да бъде използван за нуждите на тълкуването на един акт на Общността, регулиращ международната търговия. Наистина, този член, озаглавен „Общо премахване на количествените ограничения“ говори, в своя параграф 1, за „забрана на ограничения, различни от митата, таксите или други данъци, независимо дали се прилагат посредством квоти, лицензии за внос или износ, или по какъвто и да е друг начин“.

25. Г-н Leifer смята, че едно ограничение на износа би било допустимо само когато стоките се използват за стратегически цели и само с оглед защитата на обществената сигурност. Така той смята, че противно на поставянето в опасност на основните интереси на Федерална република Германия от гледна точка на сигурността, затрудняването на мирното съвместно съществуване на народите или на външните отношения на Германия, не би могло да оправдае такива мерки.

26. Следва да се припомни в тази връзка, че в своето Решение от 4 октомври 1991 г. по дело *Richardt* и „*Les Accessoires Scientifiques*“ (C-367/89, *Recueil* стр. I-4621, точка 22), Съдът е констатирал, че понятието обществена сигурност, по смисъла на член 36 от Договора, обхваща едновременно вътрешната сигурност на една държава-членка и нейната външна сигурност. Да се даде по-ограничително тълкуване на това понятие, при положение, че то е използвано в член 11 от Регламента, би означавало да се разреши на държавите-членки да ограничават движението на стоките в рамките на вътрешния пазар повече от това, осъществявано с третите страни.

27. Следва да се прибави, че, както г-н Генералният адвокат го е отбелязал в точка 41 от писменото си становище, е трудно да се направи ясно разграничение между съображенията за външната политика и съображенията за политиката на сигурността. На всичкото отгоре, както той го отбелязва в точка 46, сигурността на една държава може все по-малко да бъде разглеждана изолирано, доколкото тя е тясно свързана със сигурността на международната общност като цяло и на различните елементи, от които тя се състои.

28. От това следва, че рискът от едно сериозно смущаване на външните отношения и на мирното съвместно съществуване на народите, може да засегне сигурността на една държава-членка.

29. Независимо, че националната юрисдикция е тази, която трябва да реши дали член 11, така както е тълкуван от Съда, се прилага по отношение на фактите и мерките, подложени на нейната преценка, трябва все пак да се отбележи, че е сигурно, че износът на една стока, която може да бъде използвана за военни цели към една страна във война с друга страна, може да засегне обществената сигурност на една държава-членка, в смисъла посочен по-горе (вж. Решение по дело *Richardt* и „*Les Accessoires Scientifiques*”, посочено по-горе, точка 22).

30. Трябва следователно да се отговори на втория въпрос, че една държава-членка може, по изключение, да приеме, въз основа на член 11 от Регламента, национални мерки, въвеждащи ограничения на износа на стоки с двойна употреба към трети страни, с мотива, че това е необходимо, за да бъде избегнат риска от едно сериозно смущаване на външните отношения и мирното съвместно съществуване на народите, което може да засегне обществената сигурност на една държава-членка по смисъла на тази разпоредба.

31. Следователно няма основание да се изследва дали разглежданите национални мерки могат да бъдат оправдани също и на основание на член 223, параграф 1, буква б) или на член 224 от Договора.

По третия въпрос

32. В светлината на отговорите дадени на предишните въпроси, този въпрос се отнася основно до прилагането на принципа на пропорционалността и цели по-специално да се разбере дали държавите-членки могат, по силата на член 11 от Регламента, или да налагат на искащия разрешение за износ да докаже използването за граждански цели на стоките с двойна употреба, или да откажат разрешението, когато стоките обективно могат да бъдат използвани за военни цели.

33. Следва да се припомни, в това отношение, че член 11, като изключение от принципа на свободата на износ, прогласен в член 1 от Регламента, трябва да се тълкува така че да не разпростира ефекта си извън това, което е необходимо за защитата на интересите, която той цели да осигури.

34. Националната юрисдикция е тази, която трябва да изследва дали хипотезите, които тя посочва във въпросите си, се основават на едно правилно тълкуване на нейното вътрешно право, поставено за разглеждане от германското правителство и да прецени, след това, дали разглежданите мерки са необходими и подходящи, за да постигнат поставените цели и дали тези цели не биха могли да бъдат достигнати с по-малко ограничаващи мерки.

35. Трябва все пак да се уточни, че според обстоятелствата, компетентните национални органи разполагат с известна възможност за преценка, когато приемат мерки, които смятат за необходими, за да се гарантира обществената сигурност на една държава-членка, в смисъла указан по-горе. Когато износът на стоки с двойна употреба съдържа заплахата за обществената сигурност на една държава-членка, тези мерки могат да включват изискването, към искащия разрешение за износ, да

докаже гражданската употреба на тези стоки и също, с оглед специфичните обстоятелства, между които и политическата обстановка в страната по предназначение, отказът на разрешение, ако тези стоки обективно могат да бъдат използвани за военни цели.

36. Следва, да се отговори на третия въпрос, че при наличие на заплаха за обществената сигурност, обстоятелство, което трябва да се изследва от националния съдия, задължението за искащия разрешение да докаже, че имуществата ще бъдат използвани само за граждански цели или отказът да се издаде разрешение, ако стоките обективно могат да бъдат използвани за военни цели, могат да бъдат пропорционални изисквания.

По четвъртия и по петия въпрос

37. Що се отнася до четвъртия и петия въпрос, а), достатъчно е да се констатира, че от отговорите дадени на първия и на втория въпрос следва, че националните мерки, които изискват разрешение за износа на стоки с двойна употреба, представляват действително пречки за свободата на износа по смисъла на член 1 от Регламента, но могат все пак да бъдат оправдани на основание член 11 при условията, посочени в другите преюдициални въпроси-

38. Със своя въпрос 5, букви б), в) и г), националната юрисдикция цели по същество да разбере, дали, а при положителен отговор, при какви условия, държавите членки могат да санкционират неспазването на процедурата за издаване на разрешение, с наказателни присъди.

39. Следва да се отбележи, в тази връзка, че възможността да санкционират наказателно всяко нарушаване на тази процедура е от компетентността на държавите-членки. Ако все пак правото на Общността не се противопоставя на това националната уредба да накаже неспазването на това задължение със санкции, предвидените глоби не биха могли все пак да бъдат несъразмерни по отношение на целената обществена сигурност.

40. Националната юрисдикция е тази, която трябва да прецени дали приложимите наказателни санкции спазват принципа на пропорционалността, като държат сметка за всички елементи във всяко дело, като естеството на стоката, която е в състояние да постави в опасност обществената сигурност, условията при които нарушението е било извършено и добросъвестността или злонамереността на оператора, който незаконно е осъществил износа (вж. в този смисъл Решение по дело *Richardt* и „*Les Accessoires Scientifiques*”, посочено по-горе, точка 25).

41. Следва да се добави, че в рамките на процедурата по член 177 от Договора, Съдът не трябва да взема становище по доводите на германското правителство, според които въпрос 5, буква в) би се основавала на едно неправилно тълкуване на разглежданата германска законодателна уредба.

42. Ето защо, следва да се отговори на този въпрос в смисъл, че правото на Общността не се противопоставя на това, националните органи да подложат неспазването на процедурата за издаване на разрешение на наказателни санкции, при условие че прилаганите наказания не надвишават мярката на това, които изглежда съразмерно по отношение на преследваната цел за обществената сигурност.

По шестия въпрос

43. С последния си въпрос германската юрисдикция пита Съда за директния ефект от член 113 от Договора и/или от член 1 от Регламента.

44. Достатъчно е да се отбележи в тази насока, че по силата на член 189, алинея втора от Договора за ЕО, един регламент е задължителен във всички свои части и е директно приложим във всяка държава-членка. Така, една разпоредба като член 1 от Регламента е един директен източник на права и на задължения, за всички до които той се отнася, независимо дали става въпрос за държавите-членки, или за частни лица, които са страни по правоотношения, уредени от правото на Общността (вж. Решение от 9 март 1978 г. по дело *Simmenthal*, 106/77, *Recueil*, стр. 629, точка 15).

45. Тази констатация не би могла да бъде оспорена посредством изключенията, посочени в член 11 от Регламента, доколкото те подлежат на съдебен контрол, така че възможността за една държава-членка да се позове на това не засяга разпоредбите на член 1, които дават на частните лица права, на които те могат да се позоват в съда.

46. Следва, тогава да се отговори на последния въпрос в смисъл, че член 1 от Регламента предоставя права на частните лица, на които те могат да се позоват в съда.

По съдебните разноски

47. Разноските направени от германското правителство, гръцкото правителство, испанското правителство, френското правителство, италианското правителство, правителството на Обединеното кралство и от Комисията на Европейските общности, които са представили становища пред Съда, не подлежат на възстановяване. С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело има характер на инцидентен установителен иск в производството, висящо пред националния съд, последният следва да се произнесе по съдебните разноски.

По изложените съображения,

Съдът,

като се произнася по въпросите, които са му били поставени от *Landgericht Darmstadt*, с Определение от 21 февруари 1994 г., реши:

1. Член 113 от Договора за ЕО трябва да се тълкува в смисъл, че разпоредбите, които въвеждат ограничения за износа на стоки с двойна употреба към трети страни са от неговото приложно поле, и че Общността има изключителна компетентност по въпроса, изключваща при това положение компетентността на държавите-членки, освен в случаите на специално оправомощаване от страна на Общността.

2) Една държава-членка може, по изключение, да приеме, въз основа на член 11 от Регламент (ЕИО) № 2603/69 на Съвета от 20 декември 1969 г. за

установяване на общи правила за износ, последно изменен с Регламент (ЕИО) № 3918/91 на Съвета от 19 декември 1991 г., национални мерки въвеждащи ограничения за износа на стоки с двойна употреба към трети страни, с мотива, че това е необходимо, за да се избегне риска от едно сериозно смущаване на външните отношения или на мирното съвместно съществуване на народите, което може да засегне обществената сигурност на една държава-членка по смисъла на тази разпоредба.

3. При наличие на заплаха за обществената сигурност, обстоятелство, което трябва да се изследва от националния съдия, задължението за искащия разрешение да докаже, че стоките ще бъдат използвани изключително за граждански цели, или отказът за издаване на разрешение, ако стоките могат обективно да бъдат използвани за военни цели, могат да бъдат съразмерни изисквания.

4. Правото на Общността не е пречка националните органи да подложат неспазването на процедурата за издаване на разрешение на наказателни санкции, при условие че приложимите санкции не надхвърлят мярката на това, което изглежда съразмерно по отношение на преследваната цел и на обществената сигурност.

5. Член 1 от Регламент (ЕИО) № 2603/69 дава права на частните лица, на които те могат да се позовават в съда.

Подписи

Произнесено в открито съдебно заседание в Люксембург на 17 октомври 1995 година.

Подписи